

Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi
Pohjolankatu 14
53100 LAPPEENRANTA

Perustamislupa

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (y-tunnus: 0162193-3) saa toteuttaa lämpöakun Mustolan lämpökeskukselle.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen on toteutettava laitos lupahakemuksessa esittämällään tavalla, ellei lupaehdoissa muuta määrätä, sekä toimittava vaarallisten kemikaalien käsittelystä annettujen säädösten mukaisesti.

Vaarallisten kemikaali lisäyksiä ei saa tehdä ennen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tehnyt sinne käyttöönottotarkastuksen (VNa 685/2015 30 §). Tarkastuksessa todetaan, että toiminta on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista. Lisäksi tarkastuksessa käydään läpi laitoksen turvalliseen käyttöön, laitoksen rakenteiden, laitteistojen ja varusteiden huoltoon ja kunnossapitoon, henkilöstön koulutukseen ja opastukseen sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja pelastustoiminnan organisointiin liittyviä asioita (L 390/2005 26 a §, VNa 685/2015 30-31 §).

Kohde ja sen sijainti

Lappeenrannan kaupunki, Mustolan lämpökeskus, Terminaalinkatu 6, 53300 Lappeenranta (kiinteistötunnus 405-37-61-1). Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Toiminnan kuvaus

Lämpöakussa sähköenergia varastoidaan lämmöksi nitraattipohjaiseen varastoaineeseen. Lämpöakkuun varastoitua energiaa voidaan hyödyntää esimerkiksi kaukolämmön tai höyryn tuotannossa. Varastoitua lämpö puretaan akusta lämmönsiirtoon tarkoitetulla nitraattipohjaisella aineella, josta lämpö siirretään lämmitettävään aineeseen (yleensä vesi).

Päätöstä koskeva toiminta

Vaarallisia kemikaaleja saa olla yhtiön tiloissa enintään seuraavat määrät:

Kemikaali	Luokitus	Määrä (t)
Natriumnitraatti	Ox. Sol. 2, H272 Eye Dam./Irrit. 2, H319	70
Kaliumnitraatti (kidemuoto)	Ox. Sol. 3, H272	2
Kalsiumnitraatti	Ox. Sol. 3, H272 Acute Tox. 4, H302 Eye Dam. 1, H319	2
Litiumnitraatti	Acute Tox. 4, H302 Eye Irrit. 2, H3019	2

29.1.2020

948/36/2019

	Ox. Sol. 3, H272	
Kevyt polttoöljy	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Carc. 2, H351 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411	40,5
Maakaasu	Flam. Gas 1, H220	0,001

Päätöksen määräykset ja ehdot

Toteutettavan muutoksen tulee täyttää seuraavat ehdot:

1. Turvallisuuden kannalta merkittävien mittaus- ja ohjauslaitteiden ja näihin liittyvän automaation riittävän korkea vaatimustaso tulee osoittaa käyttönottotarkastuksella.
2. Ellei painelaitelainsäädäntö edellytä vaativampaa luokkaa, laitoksen vaarallisten kemikaalien putkistot on suunniteltava, rakennettava, tarkastettava ja dokumentoitava kuten kyseessä olisi painelaitelainsäädännön I luokan putkisto. (VNa 856/2012 47 §)
3. Laitoksella työskenteleville on annettava ohjeistus sekä riittävästi koulutusta ja opastusta laitoksen toiminnasta ja siihen liittyvistä vaaroista ennen käyttöönottoa. (VNa 856/2012 64 §)
4. Uudet laitteistot, putkistot sekä turvallisuuden varmistamiseksi asennetut laitteet ja järjestelmät tulee liittää kunnossapitojärjestelmään. (VNa 856/2012 63 §)
5. Laitteistot, putkistot ja tilat on varustettava turvallisen käytön ja onnettomuustilanteisiin varautumisen edellyttämällä merkinnöillä. Putkistot on varustettava niiden sisältöä ja virtaussuuntaa osoittavin merkinnöin. (VNa 856/2012 58-60 §)
6. Sisäien pelastussuunnitelma tulee päivittää Etelä-Karjalan pelastuslaitokselta saadun [lausunnon](#) mukaisesti.
7. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä laatimaansa sisäistä pelastussuunnitelmaa ja harjoitettava sen mukaista toimintaa suunnitelmallisesti. Paikallisella pelastuslaitoksella tulee olla käytössään ajantasainen pelastussuunnitelma ja muu pelastustoiminnan kannalta merkittävä materiaali. (VNa 685/2015 17-19 §)
8. Toiminnanharjoittajan tulee laatia yleisötiedote, joka sisältää VnA 685/2015 liitteessä VI vaaditusasiat. Tiedotteen tulee olla sähköisesti saatavilla esimerkiksi toiminnanharjoittajan internetsivuilla. (L 390/2005 31 §, 685/2015 21 §)

29.1.2020

948/36/2019

9. Laitoksella on oltava nimettynä vaarallisten kemikaalien käytönvalvoja, joka on osoittanut pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämässä kokeessa. (L 390/2005 29 §, VNa 685/2015 12 §)

Päätöksen perustelut

Lämpöakku sijoitetaan olemassa olevan Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n Mustolan lämpölaitoksen tontille. Lämpölaitos on ennen tätä muutosta ollut kemikaalien varastoinnin ja käytön kannalta vähäinen kohde. Hakemuksessa on esitetty valtakirja tontin omistavalta Lappeenrannan Lämpövoima Oy:lta hakea tarvittavat luvat lämpöakun käyttöön ottamiseksi. Tällä perusteella voidaan todeta tontin käytön olevan sovittua. Kaavan soveltuvuus haetun kaltaiselle toiminnalle on varmistettu hakemuksesta pyydetyn [lausunnon](#) yhteydessä.

Lämpöakun sijoitukseen liittyvät asiat on huomioitu. Sekä lämpöakun vaikutukset, kun muiden alueen kohteiden vaikutus lämpöakkuun on huomioitu. Tunnistettujen onnettomuuksien vaikutukset eivät ulotu hakemuksen mukaan merkittävästi tuotantolaitoksen ulkopuolelle.

Suurimmat riskit lämpöakulla aiheutuvat korkeista lämpötiloista. Korkeiden lämpötilojen vaikutuksiin ja mahdollisten tulipalojen syttymiseen varaudutaan eristemateriaaleilla.

Lämpöakun kemikaalien vuotoihin on varauduttu valitsemalla korkeita lämpötiloja ja kemikaaleja kestäviä materiaaleja. Myös lämpötilojen muutoksista aiheutuvat lämpölaajenemiset on huomioitu. Kemikaalien täyttöjä ei tarvitse ensitäytön jälkeen tehdä. Lämpöakussa kemikaalit varastoidaan kaksivaippa säiliöissä, jotka on sijoitettu vuotovahdeilla varustettuun suojakonttiin. Nitraattipohjaisten kemikaalien leviäminen on epätodennäköistä, koska alle 300°C ne ovat kiinteitä.

Hakemuksessa on esitetty periaatteet ohjeistukseen ja koulutuksen sekä ennakko- ja kunnossapidon järjestämiselle.

Valvonta, hallinta ja turvajärjestelmät sekä vaaratilanteiden havaitseminen tapahtuu automaatiojärjestelmän ja anturien perusteella.

Laitteiston sammutus ja torjuntavalmius sekä saastuneiden sammutusvesien hallinta on kuvattu.

Lupahakemuksen käsittely

Tukes on vastaanottanut hakemuksen 1.7.2019, jonka jälkeen hakemusta on täydennetty 9.10.2019. Hakemus on käsitelty asetuksen 685/2015 8 § mukaisena laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia koskevana lupahakemuksena.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Lappeenrannankaupungin asiakaspalvelukeskus Winkin ilmoitustaululla 16.11.2019.-16.12.2019 ja Tukesin internet-sivuilla sekä ilmoitettu Etelä-Saimaa lehdessä 15.11.2019. Hakemus on

29.1.2020

948/36/2019

ollut nähtävillä Lappeenrannankaupungin asiakaspalvelukeskus Winkissä (Vilimiehenkatu 1, Lappeenranta) ja Tukesin Tampereen toimipisteessä.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Tukesin 4.11.2019 hakemuksesta tekemään lausuntopyyntöön saatiin lausunnot Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY) 9.12.2019, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta (AVI) 13.11.2019 ja Etelä-Karjalan pelastuslaitokselta 5.12.2019.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY) pyydettiin erityisesti ottamaan lausunnossaan kantaa voimassa olevan asemakaavan soveltuvuudesta hakemuksen mukaiseen toimintaan. Lausunnossa kuvattiin voimassa oleva asemakaava ja todettiin sen olevan soveltuva hakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolla (AVI) ei ollut hakemuksesta valvomansa työturvallisuuslain (738/2002) perusteella huomautettavaa.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos esitti lausunnossaan seuraavia asioita:

- Hakemuksen yhteydessä toimitetussa sisäisessä pelastussuunnitelmassa pelastuslaitoksen yhteyshenkilötiedot ovat vanhentuneet.
- Sisäisessä pelastussuunnitelmassa on vain pintapuolisesti kuvattu toimia, joihin tulee ryhtyä toiminnan mahdollisesti aiheuttamien vaaratilanteiden hallitsemiseksi sekä niiden seurausten rajoittamiseksi.
- Sisäistä pelastussuunnitelmaan tulee päivittää kuvaukset ennakoitavissa olevista vaaratilanteista tai tapahtumasta, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia. Kuvauksissa tulee huomioida käytössä olevat turvalaitteet ja laitoksen omat voimavarat.

Tukes ottaa esitetyt lausunnot huomioon päätöksessään ja toiminnalle asetettavissa ehdoissa toimivaltansa puitteissa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei saatu muistutuksia tai mielipiteitä.

Voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöksestä veloitettava maksu

Päätösmaksu 2090 €. Päätösmaksuun lisätään kuulemis-, ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018))

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Tukesilta kuuden

29.1.2020

948/36/2019

kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. (Maksuperustelaki (150/1992) 11 b §)

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (Kemikaaliturvallisuuslaki (390/2005) 126 §)

Tarkastus

Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tuotantolaitoksen käyttöönottotarkastusta Tukesilta.

Säädökset, joihin päätös perustuu

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) 26a, 29, 31 §

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 12, 17-19, 21, 30-31 §

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012) 47, 58-60, 63, 64 §

Leena Ahonen
ryhmäpäällikkö

Matti Nissilä
ylitarkastaja

Liitteet

Valitusosoitus

Päätöksestä tiedottaminen

Kaakkois-Suomen ELY, Ympäristö ja luonnonvarat
Etelä-Suomen AVI, Työsuojelu
Etelä-Karjalan pelastuslaitos

VALITUSOSOITUS

MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus mainittu sivun alaosa)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus.

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen nähtävillä oloa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

MINNE VALITETAAN

Muutosta haetaan alla mainitusta (x) hallinto-oikeudesta:

- Itä-Suomen hallinto-oikeus, PL 1744 (käyntiosoite Minna Canthin katu 64), 70101 Kuopio